

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ

POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2013 roku

Sąd Rejonowy w Złotorzy I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Piotr Krawczuk

Protokolant : st. sekr. sądowy Bożena Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2013 roku w Złotorzy

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w P.

o zapłatę

I. oddała powództwo o zapłatę kwoty 756 zł;

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie żądania;

III. nie obciąża powódki kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną.

UZASADNIENIE

Powódka M. K. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 1000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 19 lipca 2012 r. do dnia 06 sierpnia 2012 r. i kosztami procesu, a po ograniczeniu powództwa na rozprawie, należności głównej w kwocie 756 zł, a w pozostałym zakresie cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia.

Z uzasadnienia pozwu i wysłuchania powódki na rozprawie wynikało, że posiadała w Banku (...) Spółce Akcyjnej we W. rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy, na który wpływało jej wynagrodzenie za pracę. W dniu 18 marca 2010 r. z inicjatywy Banku została objęta przez stronę pozwaną dobrowolnym ubezpieczeniem majątkowym na wypadek utraty pracy i pobytu w szpitalu. Powódka regularnie opłacała składki ubezpieczeniowe, a gdy została zwolniona z pracy, nie otrzymała odszkodowania z umowy ubezpieczenia, z tego względu, że nie spełniała wymogu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy za minimalnym wynagrodzeniem za pracę, by po zwolnieniu z pracy otrzymywać zasiłek dla bezrobotnych, co według definicji zawartej w ogólnych warunkach ubezpieczenia stanowiło jedną z przesłanek uznania ubezpieczonego za bezrobotnego. Powódka wyjaśniła, że czuła się oszukana i naciągnięta na niepotrzebne koszty i w związku z tym domagała się od strony pozwanej zwrotu nienależnie pobranych składek.

Strona pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła, że powódka nie przedłożyła zaświadczenia wydanego przez właściwy dla niej powiatowy urząd pracy, stwierdzającego, że w okresie zwolnienia z pracy przysługiwał jej zasiłek dla bezrobotnych i nie odpowiadała definicji bezrobotnego zawartej w

§ 1 ust. 1 pkt 14 ogólnych warunkach ubezpieczenia. W związku z tym nie zaszło zdefiniowane w § 1 ust.1 pkt 15 ogólnych warunkach ubezpieczenia zdarzenie utraty pracy, uprawniające powódkę do otrzymania odszkodowania z tytułu utraty pracy. Poza tym strona pozwana dodała, że powódka oświadczyła w formularzu zgłoszenia szkody, że po utracie pracy wykazywała aktywność zarobkową, a tymczasem zgodnie z § 6 ust. 4 owu wykazywanie aktywności zarobkowej jest okolicznością wyłączającą odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu utraty pracy przez ubezpieczonego. Twierdzenia powódki, że została oszukana i naciągnięta na niepotrzebne koszty były zdaniem strony pozwanej nieuprawnione i bezpodstawne. Powódka składając dobrowolnie deklarację przystąpienia do ubezpieczenia złożyła oświadczenie, że zapoznała się z treścią ogólnych warunków ubezpieczenia i je akceptuje, co potwierdziła własnoręcznym podpisem, a zatem była świadoma co do zakresu i warunków udzielanej jej ochrony ubezpieczeniowej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. K. była zatrudniona w Zakładzie Usług (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J. od dnia 01 października 2009 r., początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony, w niepełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem niższym od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W związku z zatrudnieniem powódka posiadała rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej we W., na który pracodawca dokonywał zapłaty wynagrodzenia powódki.

Dowód: kopie umów o pracę z dnia 01.10.2009 r. i 01.01.2010 r. /k.60-61/, zaświadczenie pracodawcy powódki z dnia 11.12.2012 r. /k.65/, karty przychodów pracownika /k.66-69/.

W dniu 17 marca 2010 r. powódka przystąpiła do umowy ubezpieczenia posiadaczy rachunków bankowych zawartej pomiędzy Bankiem (...) Spółką Akcyjną we W., a stroną pozwaną (...) Spółką Akcyjną w P., w zakresie i terminach przewidzianych w Warunkach (...) Ochrona (...) – zwanej dalej „OWU”.

Zgodnie z § 2 ust.1 OWU, przedmiotem ubezpieczenia było zdrowie ubezpieczonego oraz utrata przez niego źródła dochodu, wskutek utraty przez ubezpieczonego pracy, a ochrona ubezpieczeniowa polegała na zobowiązaniu ubezpieczyciela do zapłaty określonych w OWU świadczeń w przypadku zajścia takich zdarzeń ubezpieczeniowych jak utrata zdolności do pracy przez ubezpieczonego, utrata pracy przez ubezpieczonego i pobyt przez ubezpieczonego w szpitalu (ust. 2).

Według § 1 punkt 15 podpunkt b) OWU, pod pojęciem utraty pracy należało rozumieć zdarzenie mające miejsce w okresie świadczenia ubezpieczonemu ochrony ubezpieczeniowej polegające na rozwiązaniu w rozumieniu przepisów prawa pracy umowy o pracę za wypowiedzeniem przez pracodawcę albo rozwiązaniu umowy o pracę przez pracodawcę bez wypowiedzenia, bez winy pracownika – w przypadku osób pozostających w stosunku pracy, na podstawie umowy o pracę, w wyniku którego ubezpieczony uzyskał w okresie świadczonej ochrony ubezpieczeniowej status bezrobotnego. Pojęcie bezrobotnego zostało natomiast zdefiniowane w § 1 punkt 14 OWU jako osoba zarejestrowana w tym charakterze w Powiatowym Urzędzie Pracy, która spełnia warunki do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Powódka potwierdziła podpisem na deklaracji, że przed przystąpieniem do ubezpieczenia otrzymała OWU, zapoznała się z ich treścią i je akceptowała.

Dowód: kopia deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia z dnia 17.03.2010 r. /k.4/, Warunki (...) Ochrony (...) /k.38-40/.

W dniu 11 kwietnia 2012 r. pracodawca wypowiedział powódce zawartą umowę o pracę za wypowiedzeniem ze skutkiem na dzień 05 maja 2012 r. Decyzją Powiatowego Urzędu Pracy w Z. z dnia 11 czerwca 2012 r. powódka została uznana z dniem 18 maja 2012 r. za osobę bezrobotną, ale bez prawa do zasiłku w związku z tym, że przez wzgląd na

okres zatrudnienia i wysokość wynagrodzenia od którego istnieje obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy, nie spełniała warunków do przyznania takiego świadczenia.

W oparciu o złożoną decyzję strona pozwana w dniu 19 lipca 2012 r. odmówiła powódce przyznania świadczenia z ubezpieczenia na wypadek utraty pracy.

Dowód: odpis formularza zgłoszenia roszczenia powódki /k.41,48/, odpis i kopia decyzji Starosty (...) z dnia 11.06.2012 r. /k.3,42,49/, odpis zaświadczenia PUP w Z. z dnia 02.07.2012 r. /k.43,50/, odpis i kopia świadectwa pracy powódki z dnia 05.05.2012 r. /k.5,51/, odpis wypowiedzenia umowy o pracę z dnia 11.04.2012 r. /k.52/, odpisy i kopie pisma strony pozwanej z dnia 28.05.2012 r., 27.06.2012 r. i 19.07.2012 r. /k.6,44-45,47,53-55/.

W okresie zatrudnienia powódki Bank (...) Spółka Akcyjna we W. przekazał z jej rachunku bankowego na rzecz strony powodowej składki ubezpieczeniowe w łącznej wysokości 756 zł.

/okoliczność niesporna/

Powódka jest osobą niepełnosprawną. Zgodziła się na przystąpienie do powyższego ubezpieczenia, bo liczyła przede wszystkim na to, że w razie pobytu w szpitalu dostanie odszkodowanie. Na ochronie pracy zależało jej również, ale nie na tak jak na ubezpieczeniu pobytu w szpitalu. Ponieważ jednak po zwolnieniu z pracy nie otrzymała z ubezpieczenia żadnego świadczenia, czuła się mimo to oszukana i naciągnięta na niepotrzebne koszty.

Dowód: przesłuchanie stron /k.96 odwr./.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powódka wywodziła swoje roszczenie o zwrot składek ubezpieczeniowych z faktu odmowy spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia.

Wbrew stanowisku strony pozwanej roszczenie takie mogło okazać się uzasadnione, w sytuacji gdy powódka wykazałaby, że przystąpiła do umowy ubezpieczenia pod wpływem błędu uzasadniającego przekonanie, że gdyby wiedziała, że nie spełnia wymogów do otrzymania świadczenia z ubezpieczenia na wypadek utraty pracy, nie zdecydowałaby się w ogóle na to ubezpieczenie, także z tytułu innych zdarzeń takich jak pobyt w szpitalu, czy utrata zdolności do pracy i wobec tego uchyliła się od skutków prawnych swego oświadczenia woli (art. 84 § 1 i 2 k.c.). Prowadziłoby to do upadku podstawy świadczenia i uzasadniało sięgnięcie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, w tym art. 405 k.c., który znajduje zastosowanie przy orzekaniu o zwrocie świadczenia nienależnego (art. 410 § 1 i 2 k.p.c.).

Powódka nie wykazała jednak powyższych okoliczności, a przeciwnie słuchana w charakterze strony stwierdziła, że jeśli byłoby to tylko ubezpieczenie z tytułu leczenia i pobytu w szpitalu, też by się na to ubezpieczenie zdecydowała i opłacała składki.

Sąd uznał zatem żądanie powódki za nieuprawnione, a w rezultacie tego oddalił powództwo o zapłatę kwoty 756 zł, a w pozostałym w zakresie jakim powódka cofnęła pozew, postanowił o umorzeniu postępowania (art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.).

Sąd rozstrzygnięcia, jak w pkt I i II sentencji.

Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną, opierając swoje orzeczenie na treści art. 102 k.p.c. Nie trudno było zauważyć, że roszczenie powódki stanowiło konsekwencję przystąpienia do umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie złożonych postanowień wzorca umownego, który nawet jeśli został doręczony powódce przed przystąpieniem do ubezpieczenia, był dla niej na tyle mało czytelny, że w związku z odmową spełnienia świadczenia przez stronę pozwaną mógł wywołać u powódki subiektywnie uzasadnione przekonanie, że została oszukana i naciągnięta na niepotrzebne koszty. Dotyczyło to zwłaszcza kluczowych dla ochrony ubezpieczeniowej

definicji pojęć wprowadzonych do ogólnych warunków ubezpieczenia, które nie dość, że były rozbudowane, to w istocie odbiegały od powszechnego rozumienia takich terminów. Dla przykładu, aby w okresie ubezpieczenia uzyskać status bezrobotnego, który jest warunkiem przyznania świadczenia, nie wystarczyło być osobą zarejestrowaną w takim charakterze przez właściwy urząd pracy. Należało jeszcze spełnić warunki do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a to, jak się okazało w niniejszej sprawie, powodowało, że osoba zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem niższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę, była pozbawiona ochrony ubezpieczeniowej, mimo że została zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna.

Złożona redakcja postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia prowadziła do odmowy przyznania powódce świadczenia, co było dla niej niezrozumiałe do tego stopnia, że oczekiwała wyjaśnienia sprawy przed sądem w procesie prowadzonym z udziałem zakładu ubezpieczeń, tego zakładu, który za treść wzorca umownego był odpowiedzialny.

W cenie Sądu obciążenie powódki kosztami procesu strony pozwanej, a ściślej rzecz biorąc kosztów zastępstwa prawnego, byłoby w takim wypadku rozwiązaniem niesłusznym i niezwykle krzywdzącym.

Dlatego Sąd postanowił odstąpić od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i orzekł, jak w pkt III sentencji.